

Förstudie

Förstudie kvalitet inom grundskolan

Mariestads kommun

*Daniel Brandt
Lars Dahlin*

December 2017

pwc

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
1 Inledning	3
1.1. Bakgrund	3
1.2. Delmål	3
1.3. Avgränsning.....	3
1.4. Metod.....	3
1.5. Systematiskt kvalitetsarbete.....	4
1.5.1. Iakttagelser	4
1.6. Enheternas resultat	4
1.6.1. Iakttagelser	4
1.7. Behöriga lärare	6
1.7.1. Iakttagelser	6
1.8. Översiktlig bedömning av kvalitetsarbetet inom grundskolan	7

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Mariestads kommun har PwC gjort en förstudie avseende kvalitet inom grundskolan.

Förstudiens syfte är att belysa på vilket sätt som utbildningsnämnden arbetar med kvalitet inom grundskolan

1 *Inledning*

1.1. *Bakgrund*

Skollagen kräver numera inte skolplan, arbetsplan eller kvalitetsredovisning men däremot ett systematiskt kvalitetsarbete både på huvudmannanivå och enhetsnivå. Det innebär att huvudmannan på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen. Det samma gäller även för förskole- och skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Det är rektor och förskolechef som ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs i enlighet med lagstiftningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Skolinspektionens granskningar visar att systematiskt kvalitetsarbete inte alltför sällan uppvisar brister. Ett systematiskt kvalitetsarbete innebär kartläggning och analys av verksamheten. Ett sådant arbete utgör ett viktigt beslutsunderlag både på enhets- och huvudmannanivå.

Det är en risk om det saknas system och rutiner för ett kvalitetsarbete och därmed beslutsunderlag för ansvarig nämnd.

Revisorerna har utifrån sin bedömning av väsentlighet och risk beslutat att genomföra denna förstudie.

1.2. *Delmål*

Följande delmål behandlas i rapporten:

- Antal behöriga lärare
- Finns det skillnader mellan olika enheter avseende resultat
- Översiktlig bedömning av kvalitetsarbetet inom grundskolan

1.3. *Avgränsning*

Förstudien omfattar grundskolan.

1.4. *Metod*

Dokumentstudier avseende befintliga kvalitetsredovisningar samt enskilda intervjuer.

Intervjuer genomförs med berörda tjänstemän.

1.5. Systematiskt kvalitetsarbete

1.5.1. Iakttagelser

Riktlinjer för det systematiska kvalitetsarbetet i Mariestad antogs 2014-04-09 och reviderades i juni 2016. Riktlinjerna ska revideras årligen vilket kvalitetsutvecklare inom sektor utbildning ansvarar för. Arbetet är indelat i tre nivåer. *Huvudmannen* som ansvarar för att följa upp och analysera kvalitet och resultat från enheternas kvalitetsuppföljningar. Huvudmannen beslutar också om utbildningsnämndens verksamhetsmål och långsiktiga förbättringsinsatser. *Sektor* som samordnar, sammanställer och analyserar resultaten. Sektorn ansvarar också för att bereda underlag för beslut enligt uppdrag från huvudmannen. *Enheterna* planerar, följer upp, analyserar och utvecklar utbildningen. Arbetet ska bedrivas med medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Metoden som används bygger på begreppen kvalitetsår, kvalitetsverktyg och kvalitetsuppföljning som beskrivs i korthet nedan.

Kvalitetsår

Kvalitetsåret är grunden för enheternas planering av sin verksamhet och innehåller återkommande arbetsuppgifter uppdelat per månad. Tidplaner för nämndens arbete med planering, utveckling och uppföljning framgår av utbildningsnämnden och sektorns ledningsgrupps gemensamma kvalitetsår. Kvalitetsåret fungerar som en checklista som enheterna går igenom varje månad.

Kvalitetsverktyg

Kvalitetsverktyget används för att dokumentera verksamhetens resultat och kvalitet från arbetslag vid enheterna till sektorns ledningsgrupp. I dokumentet ingår handlingsplaner, processer, resultat och analys mot uppställda mål. I kvalitetsverktyget dokumenteras också utbildningsnämndens verksamhetsmål och nämndmål.

Kvalitetsuppföljning

Innehåller nämndens utvecklingsområden som bygger på målen i läroplanerna. Här anges också verksamheternas styrkor och utvecklingsområden.

1.6. Enheternas resultat

1.6.1. Iakttagelser

Nämndens mål för 2016 var följande:

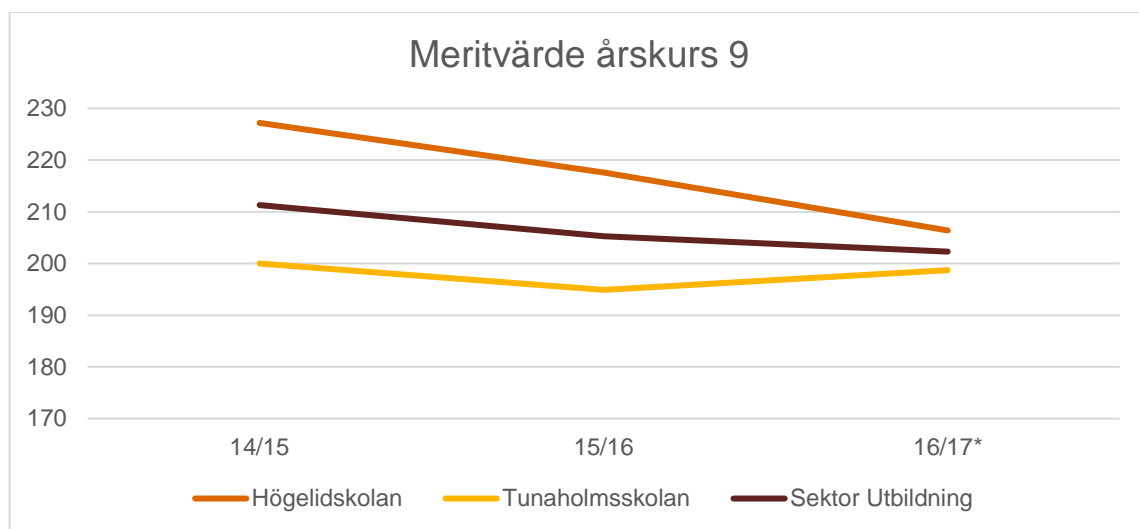
- ✓ Alla elever ska känna sig trygga i utbildningsnämndens verksamhet
- ✓ Hemsidorna för grundskola är uppdaterade och kvalitetssäkrade samt innehåller den information som nämnden beslutat
- ✓ Ökad genomströmning vid vuxenutbildningen
- ✓ Verksamheten ska vara inkluderande
- ✓ Öka samverkan mellan skola och näringsliv

Nämnden har också antagit verksamhetsmål som anger inriktningen på de prioriterade områdena. Nämndens verksamhetsmål anges nedan:

- ✓ Inkluderande arbetssätt
- ✓ Hög måluppfyllelse
- ✓ Säkerställa och förbättra det systematiska kvalitetsarbetet
- ✓ Den pedagogiska måltiden

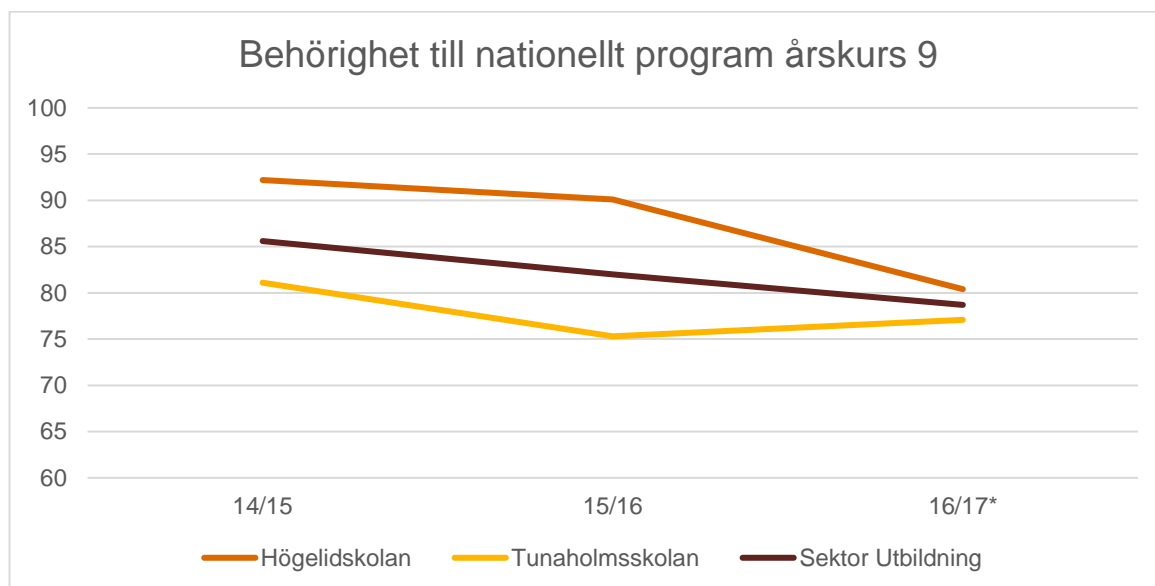
Samtliga dessa mål följs upp årligen i *Sammanställning av huvudmannens systematiska kvalitetsarbete* samt i Årsredovisningen. Vi kommer i denna förstudie att presentera resultaten från ett urval av verksamhetsmålen.

Nedan presenteras diagram över meritvärden i årskurs 9.

De senaste tre åren har meritvärden sjunkit i genomsnitt, Tunaholmsskolan har ökat sina meritvärden till läsåret 2016-2017.

Andelen behöriga till nationellt program skiljer sig också mellan enheterna, se nedanstående diagram. Högelidskolan har minskat andelen behöriga sedan föregående år medans Tunaholmsskolan har ökat något.

Vi sidan av mätning av meritvärden och behörighet till nationella program genomförs enkätundersökningar till elever i årskurs 2, 5, 8 inom grundskolan.

Det övergripande resultatet är att på frågan "Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer" så har en lägre andel svarat ja än föregående år.

Avseende trygghet och studiero så har detta följts upp genom enkät till både elever och vårdnadshavare. Resultatet på frågan "jag känner mig trygg i skolan" presenteras i tabellen nedan.

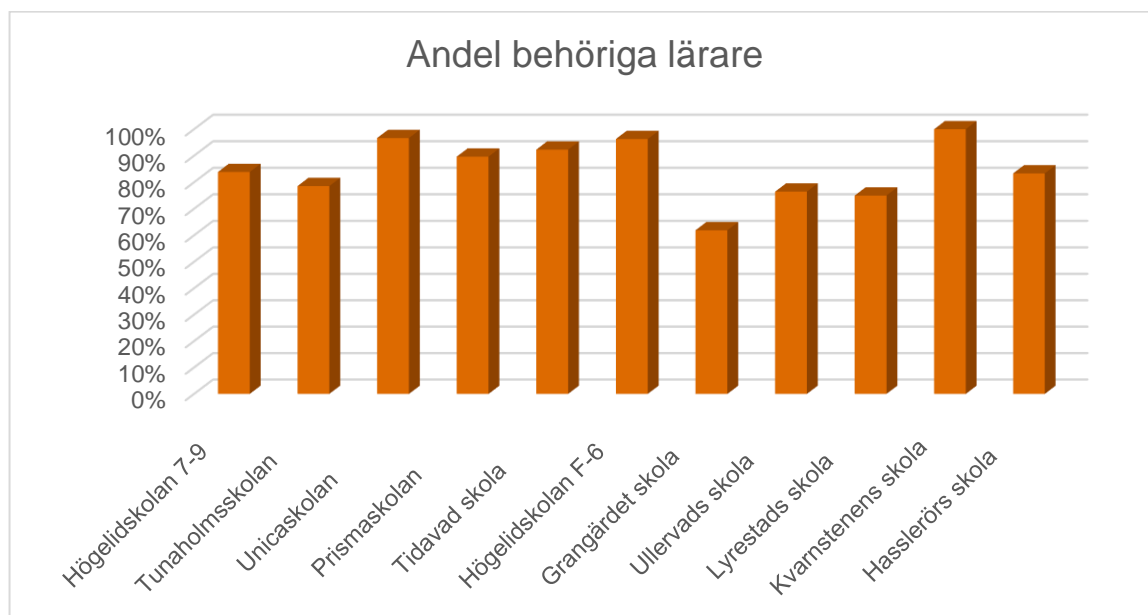
	14/15	15/16	16/17*
Åk 2 elev	98%	98%	97%
Åk 2 vårdnadshavare	90%	94%	96%
Åk 5 elev	97%	95%	95%
Åk 5 vårdnadshavare	93%	94%	95%
Åk 8 elev	93%	92%	96%
Åk 8 vårdnadshavare	90%	95%	96%

Enkätresultatet visar likvärdiga resultat jämfört med föregående år. Generellt sett är de flesta nöjda med tryggheten och studiero.

1.7. Behöriga lärare

1.7.1. Iakttagelser

En faktor som kan beaktas vid analys av enheternas resultat är andelen behöriga lärare. Det är också en viktig aspekt beträffande likvärdigheten. Nedan redogörs för nuläget, hösten 2017 avseende andelen behöriga lärare per skolenhet.

Som vi kan se finns det skillnader mellan de olika enheterna. Detta är något som förvaltningen är medveten om och arbetar med för att åtgärda.

1.8. Översiktlig bedömning av kvalitetsarbetet inom grundskolan

Nämnden har sedan 2013 initierat ett arbete med att stärka och förbättra arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet. Ett mer systematiskt arbetssätt med fasta tidpunkter på olika delar ska rapporteras har införts. Kvalitetsverktyg finns på samtliga enheter och alla följer samma rutiner. Nämnden får återrapportering regelbundet. Samtidigt är inte alla delar i det systematiska kvalitetsarbetet ännu på plats, nämnden har arbetat med delmål och fortsätter det arbetet.

Det finns skillnader mellan enheterna avseende meritvärden och behörighet till nationellt program. Andelen behöriga lärare skiljer sig också åt mellan enheterna. Enkätresultat visar på en trygg studiemiljö.

Vi rekommenderar att revisionen åter tar upp frågan i en kommande granskning när samtliga delar i det systematiska kvalitetsarbetet har införts.

2017-12-11

Daniel Brandt

Lars Dahlin